נ) פי' עושה בה חבור ב) פי' עושה בה חבור

ערוך ערך סקב], ג) ל"ל ולא איהדרו בה מהר"ח.

ד) חולין פז., ה) ב"ק נז.,

ו) וב"ק שסן, ז) חולין

ב ה סמג עשין עד טוש"ע ני סמג עבין על סום "נ ח"מ סי' רס סעיף ט: קנה ג ד מיי' שם פי"ו הלכה כ סמג שם טוש"ע ח"מ סי׳ רנט סעיף

כנו ה וזח מיי׳ פט״ו שם הל' ג ד סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסא

סעיף ב: קנו ט י מיי׳ שם פי״ח הל׳ יד טו סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסז סעיף ה':

קבח ב מיי פ"ד מהלי גניבה הלי י ועיין בהשגות ובמ"מ ופ"א מהלי גזילה הלי ח סמג עשין עא טוש"ע ח"מ סי׳

אבידה הל' טו סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי רסו סעיף א:

קם מ מיי׳ פי״ג מהל׳ שחיטה הל' ה סמג עשין סה טוש"ע י"ד סי רלב סעיף ה: קםא ג מיי׳ שם הלי יט:

קםב סע מיי׳ פ״ו מהל׳

דיעות הל' ז סמג

נשין יא: עטן יט. קסג פצ מיי פי"ג מהלי רולח הלי ח סמג עשין פא טוש״ע ח״מ סי׳ רעב סעיף ז:

מוסף רש"י

אין לי אלא לביתו. השבה השב, השבה מעלייתא משמע, לגינתו ולחורבתו מגין. דסגי ליה למולה בהשבתו לגינתן דבעלים (ב"ק נו.). הכל צריכין רעת בעלים. גונג וגחל או אחד מארגעה שומרין שהחזירו לריך להודיעו לבעלים ואם לא הודיעו חייב המחזיר באחריותן (שם). שלח אפילו מאה פעמים משמע. שלח לעולם משמע ורבוי דתשלח להכי הוא דאתי, אין לי. דלריך שילוח חלח לדבר הרשות, לדבר מצוה. כגון הו יולדת וטהרת מלורע

רבינו חננאל (המשך) פעמים תשיבם אפי׳ ר"א הכל צריכין דעת ובעלים: חוץ גבידה (לבעלים) שהרי ריבתה התורה בה השבות הרבה. וכז שלח תשלח את לדבר מצוה כגוז טהרת וכז דיז הוכח תוכיח אפי׳ ק׳ פעמים ואפי׳ תלמיד לרב. וכן דין עזוב תעזוב וכן הקם תקים בין בעליו

קורדום בצד גדר. פירשתי לעיל (כה: סד״ה ואם נטל): למה די דמבתב רחמנא פריקה בו'. אין לפרש למה לי דכתב כוליה קרא דפריקה או דטעינה דא"כ היכי קאמר אי אשמועינן טעינה דבשכר הא משמע לקמן (דף לב.)

דטעינה לא הוי בשכר אלא משום דנכתב פריקה ועוד דלא שייכא הך לריכותא אלא לקמן אלא י"ל למה לי דכתב רחמנא יתורא דמרבינן אין בעליו עמו בפריקה ולמה לי דכתב בטעינה:

לרבי שמעון לא מסיימי קראי. תימה דלקמן (דף לב.) משמע דקרא דנופלים בדרך לא מסיים לר"ש דהוי בטעינה דטעונייהו עלייהו משמע ואי לא כתב אלא חד הוה מוקמי ליה בפריקה אבל קרא דרובץ תחת משחו לא משמע לכ"ע אלא בפריקה וכשנכתבו שניהם ע"כ גם לר"ש קרא דנופלים בדרך הוי בטעינה וא"כ לר"ש לא יכתוב אלא חד יתורא לאין בעליו עמו בקרא דנופלים בדרך וי"ל דרובן תחת משאו נמי לא מסיים לר"ש דאפשר למשמע בטעינה דע"י שאין הרבה בני אדם לטעון מכביד המשוי על הבהמה ורובלת ולקמן לא אלטריך למימר דלא מסיימי אלא אקרא דנופלים בדרך והא דפריך לקמן (דף לב:) והא וחדלת בפריקה הוא דכתיב לא הוי אלא אליבא דרבנן דלר"ש מצי למהוי בטעינה:

מבאסרמיא ופרה רצה בין הכרמים הרי זו אבידה ימלית בצד גדר קרדום בצד גדר ופרה רועה בין [א] הכרמים אין זו אבידה ג' ימים זה אחר זה הרי זו אבידה יראה מים ששומפין ובאין הרי זה גודר בפניהם אמר רבא לכל אבידת אחיך ילרבות אבידת קרקע א"ל רב חנניה לרבא תניא אמר רבא ילכל דמסייע לך ראה מים ששומפין ובאין הרי זה גודר בפניהם א"ל אי משום הא לא תסייעי הכא במאי עסקינן בדאיכא עומרין אי דאיכא עומרין מאי למימרא לא צריכא דאית בה עומרין דצריכי לארעא מהו דתימא כיון דצריכי לארעא כי גופה דארעא דמיין קמ"ל: מצא חמור ופרה [וכו']: הא גופה קשיא אמרת מצא חמור ופרה רועין בדרך אין זו אבידה רועין בדרך הוא דלא הוו אבידה הא רצה בדרך ורועה בין הכרמים הויא אבידה אימא סיפא חמור וכליו הפוכים ופרה רצה בין הכרמים הרי זו אבידה רצה בין הכרמים הוא דהויא אבידה הא רצה בדרך ורועה בין הַכרמים אין זו אבידה יאמר אביי ביגיד עליו ריעו תנא רועה בדרך דלא הויא אבידה והוא

הדין לרועה בין הכרמים תנא רצה בין

הכרמים דהויא אבידה והוא הדין לרצה בדרך א"ל רבא אי יגיד עליו ריעו ליתני קילתא וכ"ש חמירתא ליתני רצה בדרך דהויא אבידה וכ"ש רצה בין הכרמים ולתני רועה בין הכרמים דלא הויא אבידה וכ"ש רועה בדרך אלא אמר רבא רצה ארצה לא קשיא יהא דאפה לגבי דברא הא ראפה לגבי מתא רועה ארועה נמי לא קשיא כאן באבידת גופה כאן באבידת קרקע יכי קתני רועה בדרך לא הויא אבידה הא רועה בין הכרמים הויא אבידה באבידת קרקע וכי קתני רצה בין הכרמים הויא אבידה הא רועה בין הכרמים לא הויא אבידה באבידת גופה דרצה בין הכרמים סמסקבא ורועה בין הכרמים לא מסקבא ורועה בין הכרמים נהי דלא מסקבא תיפוק ליה משום אבידת קרקע בדכותי ותיפוק ליה משום אבידת גופה דדלמא קטלו לה "באתרא דמתרו והדר קטלי ודלמא אתרו בה אי אתרו בה יולא אזרהרו בה ודאי אבידה מדעת היא: החזירה וברחה החזירה וברחה [וכו']: א"ל ההוא מדרבגן לרבא אימא השב חדא זמנא תשיבם תרי זמני א"ל יחשב אפי' ק' פעמים משמע יחדא זמנא חדא זמנא השיבם אולי

"אין לי אלא לביתו לגינתו ולחורבתו מנין ת"ל תשיבם מ"מ ה"ד אי דמינטרא פשיטא אי דלא מינטרא אמאי לעולם דמינטרא והא קמ"ל דלא בעינן דעת בעלים וכדר! אלעזר יידאמר -הכל צריכין דעת בעלים יחוץ מהשבת אבידה שהתורה ריבתה השבות הרבה ישלח תשלח "אימא שלח חרא זימנא תשלח תרי זמני א"ל שלח מאפי' מאה פעמים משמע תשלח אין לי אלא לדבר הרשות ילדבר מצוה מנין ת"ל תשלח מ"מ א"ל ההוא מדרבנן לרבא ואימא יהוכח חדא זימנא תוכיח תרי זמני א"ל יהוכח אפי' ק' פעמים משמע תוכיח אין לי אלא הרב לתלמיד תלמיד לרב מנין ת"ל הוכח תוכיח "מ"מ פעזב תעווב עמו אין לי אלא בעליו עמו שאין בעליו עמו מנין ת"ל עוב תעווב פמ"מ פהקם תקים עמו אין לי אלא בעליו עמו שאין בעליו עמו מנין ת"ל הקם תקים במ"מ ולמה ליה למכתב פריקה ולמה ליה למיכתב מעינה צריכי דאי כתב רחמנא פריקה הוה אמינא משום דאיכא צער בעלי חיים ואיכא חסרון כים אבל מעינה דלאו צער בעלי חיים איכא אימא א חסרון כים אבל מעינה דלאו ואי אשמעינן מעינה משום דבשכר אבל פריקה דבחנם אימא לא צריכא ולר"ש יידאמר אף מעינה בחנם מאי איכא למימר לר"ש לא מסיימי קראי למה לי למכתב הני תרתי ולמה לי למכתב ים עדי נשיר נדי כו עדי כדה צריכי דאי כתב רחמנא הני תרתי משום דצערא דמרה איתא צערא דידה איתא אבל המני גם הל הלמני שם אבידה דצערא דמרה איתא וצערא דידה ליתא אימא לא ואי אשמעינן אבידה משום דליתא למרה בהדה

אסרטיא. דרך כבושה לרבים: ששוטפין וכאין. לשדה חבירו: אמר רבא לכל אבידם כו'. מילתא באפיה נפשיה היא דאמרה רבא בבי מדרשה: מחי למימרה. ותיפוק ליה משום עומרין שישנן בכלל אבידה דדמו לפרטא דשה ושלמה ולמה לי לכל לרבוינהו: רועה

בדרך. איכא תרתי למעליותא חדא דרועה ועוד דאפילו רצה לא מסתקבא. רלה בין הכרמים איכא תרתי לגריעותא חדא דרלה ועוד דכרמים מסקבי לה. רצה בדרך איכא חדא לגריעותא דרצה ומתקלקלת בריצתה אי נמי תלך למרחקים. רועה בין הכרמים חדא לגריעותא דזימנין דמסתקבא: והא באבידת גופה כו'. מפרש ואזיל לה: באבידת קרקע. וחייב להוליאה משום הפסד כרמים: לגינסו ולחורבסו מנין. דהויא השבה ופטור: דעת בעלים. לומר לו שמור פרתך שהחזרתיה לגינתך שמנאתיה אובדת: הכל לריך דעת בעלים. גנב גזלן וד׳ שומרים שהשיבו לריכיו להודיעו ואם לא הודיעו ומתה או נגנבה חייבים באחריותן דכיון דידע שאבדה ולא ידע שהושבה לא נוהר בה ולא מאכילה: שלח. לגבי שלוח הקן: פרפי ומני. ואנן תנוש שלחה וחורה שלחה וחורה אפיי ארבע וה׳ פעמים חייב: לדבר הרשות. שחין לריך ללפור אלא לאוכלה: לדבר מצוה מנין. היה לריך לטהר בו את המצורע מנין שאסור באם על הבנים ח"ל תשלח: עוב תעווב. פריקה: הקם חקים. טעינה: חסרון כים. שהבהמה מתקלקלת: משום דנשכר. שנותנין לו שכר. דחיכה למ"ד לקמן (דף לב.) טעינה בשכר פריקה בחנם: לא מסיימי קראי. הי משמע טעינה והי משמע פריקה ואי כתב חדא הוה אמינא לפריקה אתא אבל טעינה לא כתב רחמנא אידך לטעינה: למה לי למכתב אבידה. השבת אבידה לכתוב או הא או הא וליגמר מניה דהא כולהו אזהרת ממון ישראל הוא: לערא דמרה. הוא העומד שם ואין יכול לטעון לבדו וכן לפרוק: דליסא למרה בהדה. שיטרח בהשבתה:

דאיתיה

נפ מן שטן, ז) מוכן 1., מ) [לקמן לב.], 2) [בחולין קמא.], תורה אור השלם וֹבֶן תַּעֲשָּׁה לַחֲמֹרוֹ וְבֵן תַּעֲשֶׂה לְשִּׁמְלֶתוּ וְבֵן תַּעֲשֵׂה לְבֵל אֲבַדְת אָנוּדִין אָשֶּׁוּ וּנֹאבּוּ בִּשֶּׁנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל לְהָתָעַלֶם: דברים כב ג 2 יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ מִקְנֶה אף על עולה: איוב לו לג 3 שלח תשלח את האם וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לְּךְּ לְמִעַן יִיטַב לְךְּ וְהַאֲרַכְתָּ דברים כב ז . 4 לא תשְּׂנָא אֶת אָחִירְּ בּלבָבֶר הוֹבֵח תוֹכִיחַ אֶת עַלְיוּ עֵמִיתֶּךְ וְלֹא תִשְּׂא עָלְיוּ חַטְא: ויקרא יט יז הַמְא: הַמְרֹר שַׂנָאָךְ 5 רבץ תחת משאו וחדלת מעוב לו עוב תעוב עמו: שמות כג ה

שמות כג ה לא תְרְאָה אֶת הֲמוֹר אָחִיף אוֹ שוֹרוֹ נִפְלִים בַּדֶּרֶךְ וְהִתְעַלְּמְתְּ מהם הקם תקים עמו:

הגהות הגר"א

וא] גמ' ופרה רועה בין ברי"ף וש"פ (ועמ"ש רבינו בח"מ סי' רס"א ס"ה ה):

רבינו חננאל

איסטרטא. אמר רבה אמר קרא לכל אבידת אחיד רישא רועים בדרך אינה אבידה הא רצים בדרך ורועים בכרמים אבידה היא. וקתני סיפא רצה בכרמים הרי זו אבידה הא רועים אינה אבידה קשיא רישא אסיפא. ופריק . רכא הכי רצה ופניה כלפי המדינה אינה אכידה. רועה בדרך ואפי׳ רועה בכרמים אינה אבידה אבל יש בה אבידת קרקע שאוכלת הזמורות . ומפסדת הכרם והאי דקתני . רצה בין הכרמים הויא באבידת גופה כי בריצתה מכין אותה ומורות הכרם ועושין בה חבורות וזהו פי׳ מסתקבא כי סיקוב זה לשון חבורה ל) והא דתניא ליכא דהא קרקע כותים רועים מעט מעט והילוכם בניחותא ואין

א) עי׳ לעיל ד׳ כז ע״ב בד׳ משום דמסקב לי׳ לחמרא.